

Forslag til folketingsbeslutning om landbrugets gældsproblemer.

Af Larsen-Ledet (RV) m.fl.
(Fremsat 29/1 88).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 5 og 6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 109:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en statsgaranteret jordbrugerfond til ny- og re-finansiering af landbrug.

Af Bjørn Poulsen (SF) m.fl.
(Fremsat 11/2 88).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 111:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med gruppelandbrug og samdrift.

Af Bjørn Westh (S) m.fl.
(Fremsat 12/2 88).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at de økonomiske vilkår i landbruget kræver handling, og at der er behov for hurtig handling. Det er der mange grunde til. Produktionsværdien er faldende i landbruget, og det har ført til en stadig faldende bruttofaktorkomst; den er faldet med over 2 mia. kr. fra 1986 til 1987, hvor den udgjorde knap 24 mia. kr.

Faldet slår igennem i den samlede familieindkomst, som forventes at gå ned med knap 18 pct. Den samlede familieindkomst vil herefter være godt 12 mia. kr.

Alene for heltidsbrugerne, som ifølge sagens natur er stærkt afhængige af landbrugsindkomsten, faldt den disponible indkomst fra 1985-86 til 1986-87 med 20 pct. til 109.000 kr., hvilket indebar en negativ opsparring på 37.000 kr. Som bekendt er der meget store spredninger i indkomsterne i landbruget.

Udviklingen i gældssituationen og rentebelastningen på de enkelte bedrifter er heller ikke opmuntrende. Landbrugets samlede gæld op-

gjort til kontantværdi udgør 92 mia. kr. i 1987-88. Gælden udgør således over 1 mio. kr. pr. bedrift, og gældsprocenten viser igen en stigende tendens. Den udgør nu 46 pct. mod 45 pct. for et par år siden. Også her er der tale om betydelig spredning bedrifterne imellem. Landbrugets reale rentebelastning er således øget stærkt i 1980'erne. Den reale rentebelastning øges for fast forrentede realkreditlån, når inflationen falder. For lån optaget før inflations- og rentefaldet i 1982 er der således sket en kraftig stigning i den reale rentebelastning.

Samtidig har realforrentningen af nyoptagne lån været høj. De senere års stærkere låntagning har bidraget til stigningen i rentebyrden. Landbrugets nettorentebyrde udgør nu knap 10 mia. kr.

De markedspolitiske forventninger er alt andet end lyse. Med topmødeforliget er der udsigt til prisnedsættelser på de vegetabiliske produkter, som i det mindste på kort sigt vil medføre en samlet nedgang af indtjeningen i landbruget.

Endelig vil jeg nævne de kommende års stærkt øgede omkostninger som følge af de miljøinvesteringer, som bliver nødvendige til opfyldelse af vandmiljøhandlingsplanen. Hertil kommer udgifterne til etableringen af grønne marker.

Mange partier har udtrykt, at landbruget skal hjælpes, men hvad er der egentlig sket? Ja, foreløbig er landbruget blevet pålagt investeringer i milliardklassen af hensyn til miljøet. Men den regning skal naturligvis betales, og landbruget kan efter regeringens opfattelse ikke selv betale den. Derfor har regeringen foreslået, at landbruget får kompensation for miljøudgifterne.

Der er i den forbindelse sket en nedsættelse af landbrugets veterinære kontroludgifter, men der udestår fortsat 75 mio. kr. i 1988 og 175 mio. kr. yderligere i 1989 - penge, som er afsat på finansloven.

Regeringen har foreslået en nedsættelse af landbrugets jordskatter og dermed landbrugets omkostninger. Jeg mener, at Folketinget kunne give landbruget en reel og hårdt tiltrængt håndsækning, hvis vi hurtigt fik miljøkompensationerne på plads. Herved ville Folketinget også vise landbruget, at det er parat til seriøst at hjælpe til med at løse problemerne.